

Hospodářská Besídka.

Záměna semene.

Mezi rolníky jest všeobecně zakořeněn náhled, že změna semene z jedné krajiny do druhé jest nad míru prospěšnou. Náhled ten sdílí nejen rolníci zdejší, ale i rolníci v naší otčině, odkud si jej mnozí do této země přivezli. Náhled ten jest za jedné okolnosti správným, za jiných mylným. Velmi mnoho záleží na tom, z jaké a do jaké krajiny a půdy semeno převádíme.

V krajině, která je pro tu aneb onu plodinu jak půdou, tak podnebím nanejvýš způsobilou, sotva by se co změnou semene získalo. V krajinách takových dá získati se jediné výběrem a ušlechťováním semena domácího, poněvadž cizí musí se teprve pěst a podnebí přizpůsobovati a nemůže tudíž nikdy dáti takový výtěžek, jako semeno domácí.

Kde není krajina pro danou plodinu přirozeně úplně způsobilou, máme za to, že by se vyplácelo objednat si semeno z krajiny jí svědčící, a když se pak semeno zvrhne, což stane se během dvou nebo tří roků, objednat opět nové z téže krajiny, pakli ovšem první zkouška se nám osvědčila. Farmáři v Iowě a Illinoisu objednávají často oves k seti se severního Wisconsinu a Minnesoty s nejlepším úspěchem. Wisconsin a Minnesota jsou znamenitými oblastmi ovesnými, neboť rodí se am oves, jenž váží 40 i více liber, kdežto váhy té se v střední Iowě a Illinoisu domácím semenem nikdy nedosáhne. Oves ze zmíněných států zachová po nějakou dobu svoji vlastnost i zde, kde sou mu podmínky mnohem méně příznivé, ale konečně se zvrhá; o změna ta se vyplácela a proto může se opakovati. Můžeme uvést na doklad této teorie i jiný příklad:

Praktickou zkušeností se zjistilo, že brambory ze středního polí Červené řeky dávají skorem dvojnásobný výtěžek prvním rokem, když přivezeny byly do Nebraska anebo Iowy, avšak brambory ty počínají pohnat podléhati chorobám v podnebí tomto pauzující. A proto jest nutno znovu měniti, což děje se vždy s prospěchem.

Studium o prospěšnosti záměny semene pšenice z jedné krajiny do druhé zabýval se bedlivě profesor H. L. Bolley z north-dakotské zkušební stanice zemědělské, jež dospívá k následovným důsledkům:

"Různé druhy pšenice degenerují následkem toho, že pěstovány byly stále na téže půdě. Různé vzorky semene stejného druhu, seté na různých půdách se stejnými podmínkami klimatickými dají úrodu, když sety byly za stejných podmínek.

Theorie, že k žádnému pěstování pšenice je třeba často měniti půdu, jest falešná. Dosud se nedokázalo, že by se jaké výhody docílilo tím, když používalo se semene, vypěstovaného za jiných podmínek povětrnostních.

Následkem nerozmyslného vyměňování semene vznikla již přechasto hospodářům škoda, poněvadž zavlekly se tak do krajiny různé choroby houbovitě a plevele."

Záměnou semene dá se v některých případech, jak bylo uvedeno docíliti značně zvýšeného výtěžku, avšak ke každé záměně musí býti podstatné důvody. Měníti semeno jen proto, že se praví, že záměna jest dobrou, není radno. Výběrem a ušlechťováním semene domácího, obklimatizovaného, dá se pravidla docíliti mnohem jistěji a častěji kýženého cíle — zvýšení úrody a zlepšení jakosti plodiny.

Kdy ustati s výkrmem dobytka?

K pravému rozpoznání doby, kdy je žádoucí s výkrmem dobytka, ať již hovězího, nebo vepřového, ustati, je třeba značně vypočítavosti a prozíravosti, neboť je tu jistá hranice, která nesmí se překročiti, nemáme-li prokrmiti, co jsme předcházejícím krmením na dobytku získali.

Kdo zabývá se výkrmem dobytka, musí míti stále na zřeteli, že nadbytečná tučnost jest vlastně chorobou, následkem čehož dobytek přetučnělý již tak dobře netráví a tudíž pící mu předkládá nou tak dobře nezužítuje, jako dobytek v plné životní síle se nalézající. Kromě toho po dobytku příliš tučném, který je takřka jen samý lůj anebo samé sádlo, není tak velká poptávka, jako je po dobytku, jenž má na sobě šťavnatou libovinu, jen mírně tukem prorostlou, aniž přináší takové ceny.

Svalstvo u dobytka přetučnělého jest degenerováno, tak jako i srdce a jiné životní orgány, následkem čehož nemohou vykonávati svoje povinnosti. Poněvadž pak za takových okolností není trávení a zažívání dokonalým, nastává otázka, zdali kromě ztráty na pící, která se nezužítuje a přichází na zmar, neztrácí se i na výživnosti masa dobytka takového. Řezníci mají v tom zkušenost, a ti nelibují si v dobytku příliš tučném, neboť vědí, že na tuk nejsou zákazníci příliš dychtivými, a že šťavnatého, měkkého masa libového jest na něm poměrně málo.

U dobytka vepřového není přetučnění ani z daleka tak nežádoucím, jako u dobytka hovězího anebo ovčí, poněvadž tučné maso vepřové má mnohem více ctitelů, nežli tučné maso hovězí anebo skopovina. Kromě toho nalézá vepřové sádlo v trhu hojný odbyt za dobré ceny, a tak se celé dobytec náležitě zužítuje. Přes to však nutno ustati s výkrmem dobytka vepřového včas, poněvadž příliš tučné kusy nejsou hledány, poněvadž se na nich následkem tučnosti zeslabené jejich síly ztrácí a poněvadž jsou náchylna k ochromě, následkem níž utrpí pěstitel často velkých ztrát.

Největší opatrnosti jest zapotřebí při výkrmu ovčí, poněvadž u nich jsou následky překrmění nejnežádoucíjšími, a příliš lojovité maso skopové není nikdy hledaným.

Kdy jest žirný dobytek "zralý" pro řezníka, poví nám zkušený chovatel dobytka takřka na první pohled. Maso dobytka překrměného stává se plastickým — pozbývá své pružnosti a při stisknutí zůstává jako blina smačknuté a jen velmi pozvolna vrací se do původní své polohy. Dobytec v správném stupni výkrmu se nalézající má jeviti při stisknutí "jádro," totiž maso pevné, pružné, ač při tom dosti měkké. Když má býti měkká, hladká a oproti doteku citlivá. Když však kůže i maso jeví hrubost, matnost a bezcitnost, je to důkaz, že dobytec "přezrálo," že mělo býti odesláno do trhu již dříve. Dobytkaři vyplácí se vždy lépe, když zpeněží dobytek svůj raději o něco dříve, dokud jeví ještě jádrost a svěžest, nežli až teprve, když nastala u něho plastická ochablost tvarů.

Dr. A. E. Waněk

český lékař

V ASHTON, NEB.

Úřadovna v Ashton lékárně.

Na požádání poslouží svědomitě všem krajanům z blízka i z dále. Zvláště krajané v okolí Farwell mohou se na něho s úplnou důvěrou obrátiti.

„Z ČESKÝCH VLASTÍ.“

Nový český denník. — V Praze v měsíci březnu vyšlo první číslo agrárního denníku "Venkov." Jak dle zpráv českých listů soudíme, bude časopisem dobrým a zajímavým. Redaktorem jeho bude známý osvědčený žurnalista a spisovatel Karel Jonáš.

Horníci se sadusili. — Velké neštěstí, jemuž dva lidské životy padly za obět, událo se dne 28. března v šachtě Miladině v Chabarovicích. Horníci Musil, Zechel, Petzold a tesař Ardeli zaměstnáni byli vyměňováním starých štol, z nichž některé musily býti znovu otevřeny. Při otevření jedné z nich vyrazilo tolik otravných plynů, že horník Zechel a tesař Ardeli klesli k zemi a zůstali mrtvi. Ostatním podařilo se uprchnout.

Známa herečka Zieglerová pojedá do Ameriky! — Ředitelství smíchovských divadel oznamuje, že subreta p. Marie Zieglerová, o jejíž milostném poměru s knížetem Windischgrotzem svého času v Praze tolik se mluvilo a kteráž později postřelena byla ženou téhož knížete, přestala býti členem divadla. O příčinách náhlého vystoupení subrety ze svazku smíchovských divadel se oznamuje toto: Ředitelství nebylo po chuti spory, kteréž p. Zieglerová měla se svým manželem a jež novinami pronikly do veřejnosti. Ředitel činil jí proto výtky a žádal ji, aby věc nějak urovnala, poněvadž takovými aférami divadlo trpí a jeho návštěva ochabuje. Subreta se nad tím velice rozčílila a každé urovnání věci odmítla, poukazuje na to, že její privátní život nemá žádný vztah k divadlu. Současně oznámila, že přestává hráti a také skutečně při večerním představení odšla součinnost. Ježto však představení se konalo ve prospěch orchestru, dala se uprositi a učinila kovalu. Pak nanovo prohlásila, že již hráti nebude. Má se za to, že odjede s některým ze svých ctitelů do Ameriky. V Praze koluje pověst, že již skutečně odjela.

Společná smrt dvou stařenek. — Právě šťastný osud postihl dvě stařenky, 75letou Tobrmanovou a 85letou Steinerovou v Horní Lúkavici u Přeštic. Obě pod jedním krovem spatřily světlo světa a obě pod jedním krovem, snad v stejný okamžik, odebraly se na věčnost. Věc měla se takto: Výměnkářka Tobrmanová přišla jednoho odpůldne na návštěvu ku své příbuzné, stařence Steinerové, žijící rovněž na výměnku, aby s ní pohovořila o různých těch strastech a radostech vezejšího života. Obě stařenky spolu se bavily a později ještě slyšen byl na výměnku živý rozhovor. Na to vešlo mladé děvče hospodářovo, syna Steinerové, do světnice babiččiny, aby se zeptalo, kde je děže na chléb. Když vstoupilo, spatřilo obě stařenky nehybné, tiché, s očima zavřenými. Domnívalo se tedy, že usnuly a vyřídilo to své matce. Nikdo nebyl tím překvapen, poněvadž staré lidi spánek lehce přepadává. Teprve po nějaké chvíli vešla do světnice 11letá dceruška hospodářova a shledala, že "bába Tesařovic" Tobrmanová, sedící na židli, je studenou mrtvolou. Zděšena, zavolala rodiče, a ti k nemalému překvapení zjistili, že i jejich "babička," schoulená na posteli, je rovněž nebožkou. Obě stařenky zemřely v téže poloze, jak se posadily a snad v tomž okamžiku. Dojemný tento případ vyvolal v celé obci hluboký dojem. Přivolaň lékař, Dr. Navrátil z Přeštic, mohl konstatovati pouze smrt.

Krásný obraz "Mistr Jan Hus loučí se s přáteli svými před upálením v Kostnici," dávané za 40 centů jako premií k "Pokrok".

"Let the GOLD DUST TWINS do your work"

"Račte se jen tvářiti vesele"

když nastane doba čištění obydlí. Je pouze jediný způsob vykonati to, užiti

GOLD DUST

Čistí vše a čistí to lépe a daleko rychleji než cokoliv jiného. GOLD DUST TWINS vniknou do každé pukliny a štěrbin, zůstávajíce za sebou čistotu, lesk a zdravot.

Netřeba mýdla, boraxu, sody, čpavky, nafty, petroleje neb neusušených přísad při použití GOLD DUST. Vykouá vše: hnu práci bez přísad.

Všeobecně : Čištění šatů a nádobí, umývání podlahy, čištění dřevěných součástí, vepřového masa, stříbrného a plechového nádobí, leštění mosazných předmětů Gold Dust i měti čištění koupelen, rour atd. Změkčuje tvrdou vodu a činí mýdla.

Made by THE N. K. FAIRBANK COMPANY, Chicago—Makers of FAIRY SOAP.

Popisná knížka o South Dakotě.

Nežli učiníte rozvrh své cesty do South Dakoty, vyplatí se vám prohlédnouti si tuto knížku, popisující stát ten, jeho přednosti a výhody, právě vydanou

Chicago, Milwaukee & St. Paul dráhou.

Bude poslána zdarma všem, kdož se o ni zajímají. Poštovní lístek na níže udanou adresu vám ji dostane.

Nedávno prodloužena železnice skrze Lyman Co., South Dakota, poskytuje neobyčejnou přiležitost.

Kupte si lístek od vašeho místního jednatele, avšak trvejte na tom, aby vystaven byl na dráhu Chicago, Milwaukee & St. Paul.

F. A. NASH,
General Western Agent.

1524 Farnan St.,
OMAHA, NEB.

Zavodňované pozemky

jistá věc!

Zvláštní ceny domovníářské: V první a třetí úterý každého měsíce vydává Burlington dráha velmi nízké výletní lístky do oblasti Big Horn, údolí North Platte a východního Colorado.

Buďte prvými při této příležitosti: Práce spolkové vlády na zavedení vody na 200,000 akrů pozemku ku dráze Burlington přílehlého, průměrným nákladem \$25 za akr, nachází se v plném proudu. Dnes jest možno zajistiti si domovníářské pozemky podél těchto velkých průplavů. Můžete též koupiti velmi pěkné zavodňované pozemky od soukromých společnosti, s plným a stálým právem zavodňovacím, v cenách od \$25 do \$40 za akr. Historie západních zavodňovaných pozemků ukazuje, že jejich cena zvýšila se v minulých několika letech přes 100 procent. Mnohé části zavodňovaných pozemků na západě nemohou dnes býti koupeny ani za \$300 akr.

Vyplatí se vám zajímati se o tyto zavodňované pozemky a doprati pozemkovým agentům v North Platte údolí, Big Horn, Basin, Billing, Montana distriktech, nebo ve východním Colorado. Dopřete-li mi o cirkuláře, popisující kterékoliv z těchto okolí, zašlu vám je zdarma zároveň se seznamem pozemkových jednatelů.

L. W. WAKELEY,
General Passenger Agent, OMAHA, ITEX

Předplatte se na Pokrok pouze \$1 ročně